

Analysen som skrivehandling

Skrivehandlingen at analysere består i at undersøge teksten nærmere: dens bestanddele, virkemidler, temaer osv. Der findes uendeligt mange modeller for hvordan en analyse kan gennemføres— men først og sidst handler det om at læse teksten grundigt og med fokus på tekstens struktur, stil og virkemidler.

At analysere betyder at bruge et fags metoder og teorier til at undersøge fagets genstandsfelt, ligesom når vi har øvet at analysere sagprosa, noveller, digte etc. I danskfaget betyder det altså oftest en analyse af tekster: at "skille dem ad" i deres forskellige dele. F.eks. kan man i en fiktionstekst se på komposition, fortælleteknik, sprog, personkarakteristik, tematik eller man kan i en sagprosatext se på argumentationens forskellige bestanddele (påstand, belæg, hjemmel, argumenter, appelformer etc.). Opdelingen i enkeltdelene sker hele tiden med henblik på at forstå tekstens helhed bedre, dvs. blive klogere på delenes funktion og betydning. Hvorfor er personerne som de er? Hvad prøver afsender at overbevise os om? Hvad er konflikten, temaerne eller formålet med teksten? Vi undersøger altså teksten i små bidder for at kunne forstå den som en helhed. Forestil jer en lagkage – de forskellige lag/bidder er analysens delelementer. Disse er vi nødt til at 'smage' for at kunne vurdere, diskutere eller sammenligne helheden af 'kagen' med andre.

Analysens fokus:

Analysen tilpasses teksttypen/genren, så man skal overveje, hvilken type tekst man arbejder med, og hvad opgaveformuleringen beder en fokusere på. Der kan således kræves forskellige analyser alt efter, hvilken genre man arbejder med. Det er derfor vigtigt, at I læser jeres opgaveformulering grundigt igennem inden I påbegynder arbejdet. Hvad beder den jer om, hvad skal I fokusere på, og hvilket tema er gennemgående i forhold til hæftet?

Derudover skal analysen udarbejdes på baggrund af teksten. De udleverede analysemodeller er derfor KUN inspiration, og skal ses som et støtteark - IKKE en afkrydsningsliste. Grunden til at der lægges tryk på dette er, at ellers blive opgaverne skabelonsprægede og kedelige at læse for jeres læser. I skal derfor lade jer styre af tekstens indhold: Hvad er det relevant at arbejde med? Hvad kan vi sige noget om i

forhold til tekstens helhed? Hvad er relevant at tage med videre til diskussionen, perspektivering eller fortolkningen? I skal derfor kun fokusere på de dele, som er interessante og relevante at arbejde med i forhold til opgaven. Så find støtte i analysemodellerne, men lad teksten bestemme, hvad I tager med i analysen.

Analyser/Giv en analyse af..

Hvis opgaven beder jer om at give en analyse af teksten, skal I altså lave en grundig og metodisk undersøgelse af den eller de tekster, der er inddraget i opgaveformuleringen, samt vise at I kan lave nogle gode iagttagelser af de specielle træk, der er ved netop jeres materiale. Husk at begrunde jeres iagttagelser og holdninger – vis i teksten, hvorfor I analyserer den som I gør. Så hvis I i personkarakteristikken påpeger, at personen er på en særlig måde, så vis dette i teksten, og begrund hvorfor I mener dette. I skal derfor underbygge jeres analyse med eksempler i form af citater, opremsning eller andet.

I kan bruge følgende markører i en analyse:

- Ud fra teksten kan man se at...
- Pointen fremhæves på side... hvor det ses at....
- Tekstens vigtigste påstande er at... fordi.... det kan man se på side...
- I teksten fremgår det at... hvilket betyder/indikerer at....
- Ud fra teksten kan det udledes at...